

[Koefoed.]

der jo en hel Del Bestillinger til Udlandet. Hvad er Grunden? Vi har jo Valutakontoret, hvor igennem der skal udstedes Attester, og selve Valutaen skulde jo ogsaa stille os gunstigt over for Konkurrenter. Kan Varerne ikke fremskaffes, eller er de dyrere? Med Hensyn til at fremskaffe Varerne rettidigt vilde det lette meget, saafremt Bestillingerne fra de forskellige Amter eller Byer, hvor man har Brug for Stenene, kunde komme tidligere frem. Til at arbejde paa Lager i stor Stil kræves Kapital, og den mangler. Dette vil sige: naar der ikke foreligger faktiske Bestillinger, er Risikoen for Pengeinstitutterne stor ved at finansiere til Ophobning af Lagre, hvorimod der nok kunde stilles Kredit til Raadighed, saafremt der forelaa virkelige Bestillinger — saa var man til en vis Grad sikker paa at kunne blive af med Varerne og faa Pengene hjem. Hvis Varerne er for dyre i Forhold til Konkurrenternes, hvad er saa Aarsagen dertil? Kvaliteten er der antagelig ikke megen Forskel paa, og jeg gaar ud fra, at man de forskellige Steder her i Landet, hvor der er Brug for den Slags Varer, og hvor Forholdene i øvrigt er nogenlunde lige, hellere anvender de bornholmske Sten end vore Konkurrenters fra Udlandet. Jeg nævner dette, fordi her er et Felt, hvor vi har Raamaterialet, vi har de Maskiner, der skal til ved Fremstillingen, og vi har kyndige Folk baade ved Ledelsen og Udførelsen af Arbejdet.

En anden Industri, der for Bornholm spiller en stor Rolle, er Fremstillingen af vore Lervareværkers forskellige Produkter. Der er i den senere Tid fremstillet et nyt Produkt, som har vundet stor Udbredelse, det er de glaserede Rør, som nu sælges rundt omkring og er ret stærkt efterspurgt. Ogsaa til dette har vi Raamaterialet, og alene et enkelt Selskab, Hasle Klinke- og Chamottestensfabrik, beskæftiger mellem 300 og 400 Arbejdere. Nu har der i den senere Tid gaaet Rygte om, at denne Virksomhed, der ejes af et Selskab uden for Bornholm, paatænkes solgt til et konkurrerende Selskab i et andet Land, og da ogsaa det Selskab, som vil købe Fabrikken, fremstiller glaserede Rør o. lign., er man bange for, at det er for at indstille Driften og blive en generende Konkurrent kvit, det fremmede Selskab interesserer sig for Hasle Klinke- og Chamottestensfabrik. Da som før nævnt 300—400 Arbejdere er beskæftiget ved denne Fabrik, er det jo forstaaeligt, at man er ængstelig. Fremstillingen af disse Produkter er udelukkende

dansk Arbejde af danske Materialer og skaber Beskæftigelse til mange danske Hænder. Jeg spørger den højtærede Handelsminister, hvor meget der er i disse Rygter, og om der i saa Fald kan gøres noget for, at denne Industri, der betyder saa meget for de paagældende Kommuner, fortsat kan holdes i Gang — for saa vidt Ministeren da ønsker at svare derpaa.

Jeg har endnu et Spørgsmaal. Jeg vil gerne drage en Afgørelse af Skattemyndighederne frem her og forespørge den højtærede Finansminister, om der ikke var Anledning til at foretage en Ændring i Beskatningsreglerne. Sagen ligger saaledes: En Landmand solgte i den Tid, da Ejendomspriserne var meget høje, Gaarden til sin Søn og lod som sekundær Prioritet et ret stort Beløb indestaa i Ejendommen. Som Tiderne har udviklet sig for Landbruget, kan Sønnen ikke betale den fastsatte Rente, og Faderen har undladt at opføre det nævnte Beløb som Indkomst, da han ikke kunde faa det af Sønnen, uden at denne for at skaffe Pengene skulde sælge af sine Driftsmidler paa en for Ejendommens fremtidige Drift skadelig Maade. Skatteraadet forhøjede imidlertid vedkommendes Indtægt med det Beløb, der i Obligationen var fastsat. Nu vil jo den praktiske Følge af dette være, at den nuværende Ejer af Gaarden uden Hensyn til, om han betaler Rente eller ikke, fradrager denne i den af ham angivne Indkomst.

Men her melder sig atter den Vanskelighed, at en stor Renteydelse jo ikke kan fradrages Indkomsten, naar Beløbet ikke er indtjent i Aarets Løb, da Ligningsmyndighederne jo saa vil spørge, hvor Grundlaget for denne Betaling er, og Beløbet skal jo saa opføres som fornyet løs Gæld. Men var det ikke rimeligere i dette Tilfælde, som ogsaa i mange lignende, at de nuværende Ejere slap for at lave denne Regnskabsopstilling med Øgelse af løs Gæld, Fradrag af Renter, som ikke er betalt og ikke kan betales, og vedkommende Rentenyder saa til Gengæld havde Lov til at lade være med at opføre som Indkomst Rente penge, der ikke er modtaget, og som faktisk ikke kan erholdes. I mange Tilfælde vil den trufne Afgørelse ogsaa kunne medføre, at de unge Ejere betaler deres Renter og saa stifter anden løs Gæld, som senere søges bortelimeret ved Akkordbegæring, hvilket kommer til at gaa ud over alle andre Kreditorer. Men endnu et Spørgsmaal maa rejses: Kan vedkommende Ejer af en saadan sekundær Prioritetsobligation nedskrive denne, uden at der skal betales Af-